

3.3 Mivel a Közösség pénzügyi támogatást nyújt a nemzeti droginformációs központoknak, az EGSZB:

- a statisztikai adatok összegyűjtésére vonatkozóan szigorúbb harmonizációt javasol a tagállamoknak annak érdekében, hogy – az Eurostat mintájára – az információk megbízhatóak és összehasonlíthatóak legyenek. A rendeletjavaslat 5. cikke 2. bekezdését ebben az irányban kell továbbfejleszteni;

- továbbá javasolja, hogy a civil társadalom azon nemzeti hálózatait, amelyek ezen a területen tevékenykednek, szorosan kapcsolják be a nemzeti droginformációs központok munkájába.

3.4 Az EGSZB tüzetesen meg fogja vizsgálni az Európai Uniónak a kábítószer elleni harc területére vonatkozó új cselekvési tervét, amelyet előreláthatólag 2005 elején hoznak nyilvánosságra.

Brüsszel, 2004. október 27.

Az Európai Gazdasági
és Szociális Bizottság Elnöke
Anne-Marie SIGMUND

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő témában: „A lisszaboni stratégia végrehajtásának javítása”

(2005/C 120/16)

2004. március 25–26-án (elnökségi) következtetéseiben az Európai Tanács felkérte az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 262. cikke értelmében, hogy vizsgálja meg: „**A lisszaboni stratégia végrehajtása javításának**” módját és eszközeit.

A „Gazdasági és Monetáris Unió, gazdasági és szociális kohézió” szekció a lisszaboni stratégiával foglalkozó irányító csoport munkája alapján 2004. október 7-én fogadta el véleményét. Az előadó **Bruno Vever**, a társelőadók: **Ernst EHNMARK** és **John SIMPSON** voltak.

2004. október 27-28-án tartott 412. plenáris ülésén (az október 27-i ülésen) az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 169 igen szavazattal, 4 szavazat ellenében, 8 tartózkodás mellett az alábbi véleményt elfogadta.

1. Előszó

1.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság üdvözlöi azt a tényt, hogy a 2004. március 25-26-i Európai Tanács felkérte arra, hogy vizsgálja meg annak módját és eszközeit, hogy a felidejében levő Lisszaboni Stratégia végrehajtása hatékonyabbá váljon.

1.2 Felidézi, hogy a 2000. március 24-i lisszaboni megbízatás a kezdettől:

- hangsúlyozta annak szükségességét, hogy aktív módon vonják be a szociális partnereket és a civil társadalmat a stratégiába a partneri kapcsolat változatos formáit alkalmazva;

- kifejtette, hogy annak sikere elsődlegesen a magánszektoron és az állami és a magánszektor közötti partneri kapcsolatokon múlik.

- célul tűzte ki három összetevője, vagyis a gazdasági növekedés, a társadalmi kohézió és környezeti fenntarthatóság kiegyensúlyozott fejlődését azon törekvése során, hogy ösztönözze az európai versenyképességet és a minőségi munkahelyek teremtését, miközben támaszkodott a megfelelő környezetvédelmi politikákra;

1.3 Az EGSZB az utóbbi évek vitáin, meghallgatásain és véleményein keresztül mindvégig hangsúlyozta A lisszaboni stratégia jelentőségét az Unió gazdasági és társadalmi jövője szempontjából, és felhívta az összes szociális-foglalkoztatási szereplőt, hogy aktív részt vállaljon belőle. Az EGSZB nemrégiben fogadott el véleményeket konkrétan az európai vállalati versenyképességről, a fenntartható fejlődési stratégiáról⁽¹⁾, a gazdasági kormányzás javításáról és a foglalkoztatottságot támogató intézkedésekről⁽²⁾. Az EGSZB egyfolytában hangsúlyozta, hogy a lisszaboni stratégia célkitűzéseit csak a civil társadalom teljes bevonásával lehet megvalósítani.

⁽¹⁾ HL 117, 2004. 04. 30.

⁽²⁾ HL 110, 2004. 04. 03.

1.4 Miközben a lisszaboni stratégiával kapcsolatban elfoglalt jelenlegi álláspontjára hivatkozott, az EGSZB az Európai Tanács felkérésére válaszol:

- valamennyi szekcióját bevonta a munkába;
- utánajárt a tagállamok gazdasági és szociális tanácsai és a szervezett civil társadalmat képviselő nagyobb európai szervezetek véleményének;
- szeptember 9–10-én Brüsszelben meghallgatást tartott ebből a célból.

2. Általános értékelés

2.1 A lisszaboni stratégia leginkább arról a kötelezettségvállalásról ismert – tömören –, hogy Európát a világ legdinamikusabb versenyképes, tudásalapú gazdasági térségévé teszi.

2.2 A lisszaboni stratégiának ezt a rövidített leírását gyakran ismételtetik, de nem mindig úgy, hogy értik a hatókörét és teljes jelentőségét.

2.3 A lisszaboni stratégia az Európai Unió társadalmának egészéről alkotott igen nagyra törő látomás. A stratégia megfogalmazása az unió alapcélkitűzéseinek újrafogalmazása, most már a 25 tagállamból álló Unió nagyobb léptékében.

2.4 A lisszaboni stratégia nem csak:

- szakközgazdászoknak szóló fogalom;
- az elszigetelten dolgozó „eurokraták” ambíciója;
- a gazdasági változásra vonatkozó szűk perspektíva;
- egy olyan nagyra törő terv, amelyet lehet a fenntartható fejlődéssel összeegyeztethetetlennek tekinteni;
- egy olyan fogalom, amely figyelmen kívül hagyja a gazdasági növekedés társadalmi kihatásait.

2.5 Helyesen bemutatva és értelmezve a lisszaboni stratégia:

- módszer Európa jövőjének alakítására;
- stratégia az európai polgárok életminőségének fenntartására és javítására;
- szükséges a tudásalapú gazdaság új lehetőségeinek kiaknázásához;
- annak felismerése, hogy egyrészt a foglalkoztatás fenntartása és az életszínvonal javítása, másrészt a versenyképesség új lendületet igényel;
- egy gazdasági, szociális és környezetvédelmi intézkedések közötti szinergiát elősegítő stratégia;
- az Európai Unió múltbeli sikerére építő stratégia;

- fenntartható gazdasági növekedést biztosít, több és jobb munkahellyel és erősebb szociális kohézióval.

2.6 A lisszaboni stratégia alakulásában kritikus vonás a versenyképesség és a növekedés vizsgálata a jobb gazdasági állapot előidézése, a munkahelyteremtés, és az életminőség védelme, valamint javítása során. Másfelől viszont a jobb életminőség, a szociális fejlődés és a környezet fenntarthatósága szintén növekedéssel jár. A lisszaboni stratégia által elért gazdasági előrelépéssel összhangban lehetővé válik a szegénységben élő európai népességnek nyújtott támogatás fokozása, a szociális-társadalmi betagozódás alkalmazásának kiterjesztése és ezeknek a vívmányoknak a későbbi generációk számára való fenntarthatóságának számításba vétele.

2.7 Az az állítás, hogy a lisszaboni stratégia csak a versenyképességről szól, az egész tézis félreértése.

2.8 Az EGSZB először is meg szeretné jegyezni, hogy a lisszaboni stratégia már sok pozitív fejlemény elindulását tette lehetővé az elmúlt öt évben, többek között:

- a hagyományos területeket meghaladó reform iránti igény tudatosulása;
- az információs technológiák és az innovációs folyamatok felgyorsult terjedése;
- több támogatás az új vállalkozásokhoz és a kis- és középvállalkozások finanszírozásához;
- a fenntartható fejlődés fokozottabb figyelembe vétele, a közvélemény tájékoztatásának csökkentése, a szociális védelem költségvetési stabilitásának helyreállítása és a környezet védelme;
- kezdeményezések a szociális reform során a szociális partnerek részéről;
- a jogi és közigazgatási eljárások egyszerűsítésére tett intézkedések, noha korlátozott körben.

2.9 Ezen pozitívumok ellenére a fő megfigyelés az, hogy az elmúlt öt év kiábrándító volt a Lisszabonban elhangzott ambíciókkal szembeállítva. Európa növekvő kihívásokkal néz szembe a versenyképesség terén, miután beszorult a nagy, fejlett iparú versenytársak és az alacsony termelési költségekkel dolgozó, feltörekvő gazdaságok közé, amelyek mind jobban hasznosítják az új technológiákat. Számos aggodalomra okot adó jel van, mint például:

- gyenge belső kereslet, kevés befektetés, lanyhuló növekedés az Európai Unióban, 2001 és 2003 között átlagosan kb. évi 1 %;

- a foglalkoztatási célok kudarca, a foglalkoztatás minőségének csökkenése és a munkahely biztonságának elvesztése;
- az európai termelőbázisok gyorsuló bezárása és áthelyezése;
- a tanulmányaikat befejező fiatal emberek és kutatók jelentős mértékű elvándorlása harmadik országokba;
- számos tagállamban a folytatódó, sőt növekvő állami költségvetési hiány;
- messzemenően eltérő adószabályozás és adókulcsok, melyek a vállalkozásokat sújtják;
- a szociális védelem és a népesség gyorsuló öregedésének növekvő költségei és ezen csoportok egyre nagyobb sebezhetősége;
- a termékekre való szakosodás olyan irányba történő elmozdulása, ami nem illik bele a tudásalapú gazdaságról kialakult képbe.

2.10 Ugyanakkor a lisszaboni stratégiai reformok lemaradásban vannak:

2.10.1 Európai szinten a 25 tagállam vállalta, hogy számos területen befejezi az egységes piac kialakítását (energiaügy, szolgáltatások, közbeszerzés, transzeurópai hálózatok, a közszolgáltatások alkalmazkodása), viszont akadályozzák a megadott időkereten belül a szükséges intézkedések végrehajtását.

2.10.2 Nemzeti szinten eltérőek az eredmények, amelyek mellett a hiányosságok többnyire az alábbiak:

- a szabályozások és adminisztratív eljárások szervezeti bonyolultsága;
- állandó eltérés a munkaerő-kínálat és -kereslet között;
- a korai nyugdíjba vonulás kiugróan magas aránya a vállalt kötelezettséggel ellentétben;
- oktatási rendszerek;
- nincs elegendő lehetőség az élethosszig tartó tanulásra;
- a kutatási kiadások, amelyek általánosságban tovább csökkentek, ahelyett, hogy a Lisszabonban célul kitűzött GDP 3 %-át elérnék;
- az innováció iránti igény által felvetett társadalmi problémákra nem fordítanak kellő figyelmet.

2.10.3 Az új tagállamoknak gyakran további hátrányokat kell leküzdeniük a fejlődési lemaradás következtében, például a foglalkoztatásban, a technológiák vagy a környezet területén, bár ezeket néha kiegyenlítik azok a megújítást célzó intézkedések, amelyek radikálisabbak, mint a 15-tagú EU-ban voltak. Az utóbbiak közül az északi országok általában nagyobb haladást értek el a reformokban, mint déli társaik. Ugyanez az

általános megfigyelés érvényes azokra a tagállamokra, amelyeknek sikerült egyensúlyba hozni a költségvetésüket, azokkal szemben, amelyek nagyobbra engedték nőni a hiányt. Még a legfejlettebb tagállamok is bizonyos területeken késésben vannak a jobban teljesítő harmadik országokhoz képest. A reform célja nem egyszerűen az, hogy jobban teljesítsünk, mint korábban, hanem az, hogy jobban teljesítsünk, mint bárhol másutt.

2.11 A lisszaboni stratégia ezért ördögi körbe került: a lassú növekedés bonyolulttá teszi a reform végrehajtását, míg a reform késése tovább akadályozza a növekedést és a foglalkoztatást. Az eddig megvalósított reformok főleg a gazdaság kínálatoldali részét érintették. Nem voltak sikeresek, mivel a kereslet nem volt elég nagy.

2.12 A tavaszi csúcstalálkozókon a tagállamok úgy tűnik, előnyben részesítették az új vitákat a Lisszabonban már kitűzött célokról – még akkor is, ha ez még több ajánlás hozzáadását jelenti – a már ténylegesen folyamatban lévő reformok helyzetének szigorú értékelésével és – a folyamatban lévő akciók határidejének betartása által – az egyértelmű elkötelezettséggel szemben. Túl gyakran történik meg az, hogy elmulasztják Brüsszelben világosan megmagyarázni, hogy mit tesznek otthon, vagy hogy mely területeken nem sikerült elérniük azokat a célkitűzéseket, amiről megállapodtak Brüsszelben. A megsokszorozódó reformcélokkal, kötelezettségekkel és résztvevő államokkal szemben egyenlő számú hiányosság áll a közös felelősség, végrehajtás és koordináció, valamint a megfelelő gazdasági hatás és az állásokra gyakorolt hatás terén.

2.13 Ezért fennáll a kockázata annak, hogy a szükséges reformokat nem elegendő határozottsággal alkalmazzák, miközben azt hiszik, hogy a stratégiát teljesíteni lehet. Egy ilyen lisszaboni buborék nem valószínű, hogy nem pukkadna ki már 2010 előtt.

2.14 A Lisszabonban kitűzött cél, a versenyképesség javítása gondosan megcélzott reformok segítségével, és ennek összekapcsolása egy tartós, „foglalkoztatásbarát” gazdasági növekedéssel, melyet egyidejűleg a szociális összetartás erősödése kísér, még mindig érvényes Európára, amely most válaszúthoz érkezett:

- egyrészt a világ vezető exportőre és a világ legnagyobb belső piaca (a bruttó hazai terméket tekintve), az euró bevezetése, valamint a bővítés mutatja, hogy képes dinamikus projekteket véghez vinni;

- másrészt hátul kullog a gazdasági növekedésben, gyengíti a vállalkozások kivonulása, irányt tévesztve és fenyegetve érzik magát a globális piac csökkenő versenyképessége miatt megtapasztalt visszaesés közepette.

2.15 A lisszaboni célkitűzés egy kiegyensúlyozott célkitűzés, összeegyezteti a versenyképességre irányuló gazdasági célt a társadalmi követelményekkel (foglalkoztatás, képzés, társadalmi kohézió, élet- és munkakörülmények) és – amint azt a göteborgi csúcserőkezleten hangsúlyozták – a környezetvédelmi követelményekkel, arányos és interaktív módon.

2.16 A lisszaboni stratégia módszerei érvényesek maradnak a következők alapján:

- többéves menetrend, amely több elhatárolható lépcsőből áll egészen 2010-ig, amelynek során teljessé kell válnia az egységes piacnak;
- évente közös értékelés a tavaszi csúcstalálkozón;
- a közös célkitűzések nyitott koordinációjának módszere a tagállamok között, ahol a legjobb gyakorlatnak adnak elsőbbséget, és amely hasznosan egészítheti ki a közösségi módszert olyan területeken, amelyek nemzeti hatáskörbe tartoznak;
- hangsúly helyezése a magánszektor központi szerepére, az állami és magánszektor közötti partneri kapcsolatokra, a civil társadalom bevonására az állami hatóságok részéről és a szociális partnerek közötti párbeszédre.

2.17 Mindeddig a nyitott koordinációs módszer keretében zajló együttműködések kormányközi ügynek számítottak. Teljesen hiányzott a folyamatból a nemzeti parlamenten keresztül adható demokratikus jóváhagyás. A tagállamokban a nemzeti parlamentek szintjén komoly vitát kell indítani a lisszaboni stratégiával kapcsolatban.

2.18 A tagállamok közül sokban hiányzik a civil társadalom szereplőinek elengedhetetlen bevonása és támogatása. Ez a nagy kudarc jelentős csatlódás a lisszaboni stratégia végrehajtása során, és hosszan lehetne magyarázni a felmerülő aggodalmakat és a tapasztalt hiányosságokat. Erről tanúskodik a kommunikáció és partnerség állandó meghíúsulása.

2.18.1 A kommunikáció hiánya nyilvánvaló. Sem a tagállamok, sem a médiumok nem értekeznek a közvéleménnyel A lisszaboni stratégia kérdéséről, ellentétben a folyamatban levő nemzeti vitákkal, amelyek a foglalkoztatásról, a képzésről, a szociális védelemről, a vállalatok áttelepüléséről és a technológiai versenyéről szólnak. Amikor a Lisszabonban kitűzött versenyképességi célról tájékoztatják, a legtöbb európai polgár nem érti annak sem a célját, sem a hatókörét. Sokan azt hiszik, hogy a „világ legversenyképesebb (...) gazdaságává” válni vagy valószínűtlen, vagy az európai szociális modell végét jelenti úgy, hogy az ezen a területen a legfejletlenebb országok színvonalára süllyedünk le. Ezek a reagálások mutatják, hogy a célkitűzés magyarázatra szorul, amellyel világossá kell tenni, hogy a cél az, hogy sikeresen nézzünk szembe a világméretű

versennyel, csökkentve hátrányaink némelyikét és ellensúlyozva másokat erőforrásaink jobb felhasználásával.

2.18.2 Európában sok ember rájön, hogy miközben megkérdőjelezzik a szociális juttatások jogosultságát, az ezekért cserében nyerhető haszon – a foglalkoztatás és a fenntartható szociális védelem terén – homályos marad. Az embereket mélyreaggasztják a következők:

- egyre több tevékenységnek az alacsony termelési költségekkel dolgozó rivális országokba való áttelepítése;
- a foglalkoztatásra és a munkakörülményekre nehezedő növekvő nyomás és a munkahely biztonságának elvesztése;
- az átépítések nehézségei a munkanélküliség által leginkább érintett régiókban és ágazatokban;
- meggyengült szociális védőrendszerek (munkanélküliség, betegség, időskor).

2.18.3 Túl sok ember érzi azt is Európában, hogy nem szólhat bele olyan reformokba, amelyek mindazonáltal közvetlenül érintik, és amelyek általánosan szólva, veszélyeztetik a korábban megszerzett védelmet és juttatásokat. Sőt az Európai Bizottság és a tagállamok jelentései egészében véve kevés információt nyújtanak a civil társadalommal folytatandó konzultáció, illetve annak bevonásának megszervezéséről vagy a különböző civil társadalmi szereplőkkel kialakuló partneri kapcsolatokról (a magánszektor szerepéről, a szociális partnerek szerepéről, az állami és magánszektor közötti partnerségről, a civil szervezetekről, stb.), annak dacára, hogy a lisszaboni üzenet ezeket kulcsfontosságúnak tekintette.

3. A versenyképesség javítása

3.1 A versenyképességre helyezett hangsúly elismeri annak szükségességét, hogy a fenntartható versenyképességet egy nyitott és globális gazdaságban az új technológiák fokozottabb felhasználásával, hatékonyabb szakképzéssel, szakképzett munkavállalókkal és a termelékenység javításával kell elérni. A minőség fogalma (az áruk, szolgáltatások, szabályozás, irányítás, foglalkoztatás, társadalmi viszonyok és a környezet) minősége központi eleme a stratégiának.

3.2 Ezeket a célkitűzéseket legjobban egy tisztességesebb és hatékonyabb nemzetközi kereskedelmi és pénzügyi keretszabályozással lehetne elérni.

3.3 A nemzetközi szintű új szabályokon kívül az európai gazdaságnak jelenleg arra van szüksége, hogy egyszerűsítse belső szabályait mind közösségi, mind nemzeti szinten. A túlzott bürokrácia elbátortalanítja a kezdeményezőkézséget, amelyre pedig szükség van a versenyben.

3.4 Az Európai Bizottsággal és a Tanáccsal ellentétben az EGSZB úgy véli, egyedül a gazdaságpolitika – különös tekintettel a makrogazdaságra – alapvető újraértelmezése teszi lehetővé az EU-ban, hogy elhárítsák egy tartós és nagy horderejű fellendülés akadályait. Az Uniónak saját erejére kell számíthatnia ahhoz, hogy az európai gazdaság visszatérjen a növekedés és a teljes foglalkoztatás útjára. Ehhez egy kiegyensúlyozott makrogazdaság-politikára van szükség, melynek tudatos célja kell, hogy legyen egyrészt a lisszaboni stratégia megvalósítása, különös tekintettel a foglalkoztatás és a versenyképesség erősítésének kérdésére, másrészt – a göteborgi csúcstalálkozó szellemében – annak keresése, hogy valójában hogyan lehet eleget tenni a fenntartható fejlődésre való törekvés kötelezettségének.

3.5 Mindenesetre a monetáris politika célja mindig az árstabilitás, a gazdasági növekedés és a foglalkoztatottság közötti egyensúly megteremtése kell, hogy legyen. Ugyanakkor a Tanács által ajánlott politikák között nem szerepel az, hogy egyértelműen fel kell szólítani az EKB-t arra, hogy tegyen eleget a tényleges gazdasággal (növekedés és foglalkoztatottság) szembeni kötelezettségeinek. Érdeemes lenne ösztönözni az EKB-t, hogy egy tágabb értelemben felfogott stabilitás elérésére törekedjék, azaz ne csak az árstabilitás legyen a cél, hanem a növekedés, a teljes foglalkoztatottság és a szociális kohézió stabilitása is. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság már több alkalommal hangot adott annak a követelésének, hogy a monetáris politikának elő kell segítenie a növekedést és a teljes foglalkoztatottságot (lásd például az EGSZB 2002. szeptember 19-i határozatát, melyet az Európai Konvent számára fogalmazott meg).

3.6 Meg kell erősíteni az üzleti vállalkozás – gyors és alacsony költségű – indítását és fejlesztését segítő politikát, többek között olyan intézkedésekkel, amelyek javítják a kockázati tőkéhez való hozzájutást, több képzési programot kínálnak a vállalkozóknak és a kisvállalkozásokat támogató szolgáltatások sűrűbb hálózatát hozzák létre.

3.7 Az élethosszig tartó képzésnek minden polgár és minden korosztály számára hozzáférhetőnek kell lennie minden tagállamban, és az embereket ennek igénybevételére kell bátorítani.

3.8 Fel kell szabadítani az egységes piac lehetőségeit. Most az Európai Uniónak már rendelkeznie kellene az USA-énál vagy a kínaiénál nagyobb piac előnyeivel, viszont

- még túl sok irányelvet nem vettek át teljes egészében a nemzeti jogba;
- a szolgáltatások nyújtása területén a szabványosításban és a kölcsönös elismerésben még nem megfelelő az előrehaladás;

- a piacok, köztük az állami szektor liberalizációjában késelelem mutatkozik;
- nehézségek merültek fel, amikor az érvényesíthető szellemi tulajdonjogokban kellett volna megegyezni;
- torzulást okoznak az adózási formák közötti eltérések.

3.9 Azokban a tagállamokban, amelyekben „szervezeti” hiányosságok akadályozzák a jogszabályok átvételét, az ebben elért javulástól kellene függővé tenni a közösségi támogatást.

3.10 A kereskedelmet és a kifizetéseket az Európai Bizottság és a tagállamok közötti megerősített adminisztratív együttműködés által kellene segíteni egy sor olyan területen, mint a vám eljárások, a magánszektorbeli szerződések és a nemzeteken átívelő közszolgáltatások.

3.11 Ráadásul a tagállamok le vannak maradva az alábbi ágazatokban:

- a szállítási infrastruktúra kölcsönös összekapcsolása és korszerűsítése, amely hatással van a transzeurópai hálózati projektek teljesítésére;
- a kockázati tőkéhez való hozzájutás a kis- és középvállalkozások számára;
- állami költségvetési hiány egyes országokban;
- a kutatási kiadások, amelyek általánosságban inkább csökkentek, mint emelkedtek a GDP-hez viszonyítva (a GDP 1,9 %-a szemben az USA 2,6 %-ával), jóval a kitűzött 3 %-os cél alatt stagnálnak;
- a korai nyugdíjba vonulás nagy aránya ellentétben a 2002-es barcelonai kötelezettségekkel;
- az oktatási rendszerek továbbra sincsenek kapcsolatban a gazdasági realitásokkal és a jövőbeli foglalkoztatási kilátásokkal.

3.12 Ami az európai vállalatokat illeti, ezek a következő területeken vannak lemaradva:

- Kutatás és fejlesztés: 2002-ben az Egyesült Államokban a magánszektor 100 milliárd euróval többet fordított kutatásra, mint Európában. A Lisszaboni Európai Tanács célkitűzése szerint a GDP 3 %-át kell kutatásra és fejlesztésre fordítani, amelynek kétharmada a magánszektorból kell, hogy származzon. Ma a magánszektor ennek csak 56 %-át fordítja erre a célra.
- Élethosszig tartó tanulás: a lisszaboni stratégia elindítása óta a felnőttek részesedése az élethosszig tartó oktatásból és képzésből csak 0,5 százalékponttal növekedett, és így érte el a 8,5 %-ot. Ez előrevetíti a lisszaboni célkitűzés kudarcát, amely 12,5 %-ban rögzítette az előrehaladást 2010-re.

4. A szociális dimenzió bevonása

4.1 A versenyképesség ösztönzésének és egyidejűleg a társadalmi kohézió fenntartásának részletes stratégiájára van szükség. Ez a szociálpolitika új programja lehetne. A keretet ehhez a szociális partnereknek az Európai Bizottsággal és a tagállamok kormányával együttműködésben kell kidolgozniuk. A lisszaboni stratégia szociális vonatkozását teljes mértékig a jólét, a termelékenység és a társadalmi befogadás elérésének kulcstényezőjeként kell elismerni, és majd aktualizálni kell a lisszaboni stratégia elkövetkező öt évében.

4.2 Az EGSZB sürgeti a tagállamok kormányait, hogy jegyezzék fel a lisszaboni célkitűzések eléréséhez szükséges intézkedésekben tett erőlelépést, ezzel is ösztönözve a kívánt gazdasági fejlődést. Erre nagy szükség van az új európai társadalmi program kidolgozásához. Mindez négy terület köré csoportosul, melyekre nagy figyelmet kell fordítani. Ez a négy terület a következő:

- több, jobb és biztonságosabb állásokat!
- idősebbek munkában;
- a szociális betagozódás aktívabb elősegítése;
- egészségügy, az egészség és a környezet közötti kapcsolat.

4.3 Közös erőfeszítésre is szükség van – amelybe bevonják a szociális partnereket, a civil szervezeteket és a kormányokat – ahhoz, hogy a minősített továbbképzés olyan módjait és finanszírozását alakítsák ki lényegesen magasabb szinten, mint a jelenlegi, és a munkanélküliek körének sokkal nagyobb hányada számára különösen azokban az ágazatokban, ahol a magasabb szintű ismereteken alapuló tudás magától értetődő.

4.4 A szociális partnereknek együttes erőfeszítéseket kell tenniük a munkakörülmények és a munkaszervezés javítása területén, hogy a nagyobb termelékenység és a magasabb egy alkalmazottra jutó hozzáadott érték összekapcsolódjon egymással. Hogy valamennyire csillapítani lehessen az idősödő munkaerővel (és a munkaerőpiacra belépő fiatal emberek csökkenő számával) kapcsolatos néhány problémát, ezekkel a demográfiai jellemzőkkel a kormányoknak, vállalatoknak és a munkavállalói szervezeteknek is foglalkozniuk kell.

4.5 Mivel a változási folyamatok által hátrányosan érintett embereket sújtó konkrét kérdések is felmerülnek, irányelvekre lesz szükség egy aktívabb szociális befogadó politika megvalósítására.

4.6 A szociális politikára vonatkozó, a lisszaboni stratégiában meghatározott általános célkitűzések még mindig érvényesek néhány kisebb módosítással. Másrészt a globális kihí-

vások természete és nagysága jelentősen megváltozott az elmúlt négy évben. A kínai és indiai gyorsan fejlődő gazdaságok megjelenése közvetlen hatással van a lisszaboni stratégiára. egyre több, a csúcstechnológiát képviselő termék és szolgáltatást bocsátanak ki nagyon vonzó áron. Az Egyesült Államokban fenntartott magas termelékenység-növekedési arány azt jelenti, hogy a lisszaboni stratégia gyorsan mozgó célokat követ. Úgy tűnik, véget ért az 1990-es évek tendenciája, melynek során Európa megelőzte az Amerikai Egyesült Államokat az (órára vetített) termelékenységi növekedésben.

4.7 Pozitív és kihívást jelentő tényező az Európai Unió bővítése. Az új tagállamok a belső piac, a vásárlóerő és a képzett emberi erőforrás rendkívül jelentős növekedését jelentik. Mindazonáltal az új tagállamok a társadalmi befogadás szempontjából új kihívást is képviselnek. A humán erőforrással kapcsolatban fejleszteni kell majd az oktatást és a rendelkezésre álló képzést a csúcstechnológia területein – a tizenöt tagállamhoz hasonlóan.

4.8 Az EGSZB érdemben mérlegelte a fenntartható szociális fejlődés egy esetleges chartájának készítését, amely a szociálpolitika fenti területeit foglalná magában, és rögzítené a polgárok erre vonatkozó alapjogait. Az EGSZB javasolja ezen megfontolások alapján, hogy kerüljön be a szociálpolitikai munkaprogramba a fenntartható szociális fejlődés chartájának készítése. A chartához egy EU-s cselekvési programot kellene készíteni, amely összehangolná a különböző akciókat, és segítene a tagállamoknak az elsőbbségi területekre összpontosítani.

5. Fenntartható fejlődés

5.1 Az EU stratégiája a fenntartható fejlődésről felülvizsgálat alatt áll, amelynek eredményéről a határozat a 2005. márciusi Európai Tanács ülésén várható. A fenntartható fejlődés stratégiája gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi akciókat tartalmaz, amelyeket kölcsönös támogatással hajtanak végre.

5.1.1 A 2002 tavaszán az Európai Tanács ülése után megjelent lisszaboni stratégia párhuzamos akciókat tartalmaz gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi téren. A környezetvédelmi vonatkozást a götebörgi Európai Tanács határozata csatolta hozzá.

5.2 Ezért hiba lenne a lisszaboni stratégiát és a stratégia alapjául szolgáló fenntartható fejlődés elvét egymással szembenálló törekvéseknek tekinteni. A lisszaboni stratégiának világos időkerete van 2010-ig. A fenntartható fejlődés stratégiája korlátlan időre vonatkozik, generációkat átívelő kérdéseket foglal magában.

5.3 Ha szem előtt tartjuk az Európai Tanácsnak azt a szándékát, hogy 2005 márciusában felülvizsgálja egyszerre a két stratégiát, elengedhetetlen három szempontot felismerni:

- A lisszaboni stratégia, amelynek már csak öt éve van hátra, el kell, hogy kezdjen olyan kérdésekkel foglalkozni, amelyek túlmutatnak a 2010-es időkereten. Az ilyen kérdések és akciók miatt felméréseket szükséges készíteni a fenntartható fejlődés stratégiájánál alkalmazott kritériumok szerint. Ennek a megközelítésnek a révén a lisszaboni stratégia lehetőséget nyújt konkrét feltételek mellett olyan projektek elindítására, amelyeket éppúgy fenntartható fejlődési akcióként is lehetne jellemezni.
- Elengedhetetlen, hogy a fenntartható fejlődés felülvizsgált stratégiája a hosszú-távú célkitűzések és akciók meghatározásakor felismerje a lisszaboni stratégia funkcióit, és összehangolja az érintett akciókat és programokat.
- A lisszaboni stratégiában szerepelhet a célkitűzések és akciók bizonyos sokasága, viszont a fenntartható fejlődés stratégiája – meghatározásánál fogva – a célkitűzések és akciók még ennél is szélesebb körét öleli fel. Ezek azonban csak lépésről lépésre jelennek meg. Mindkét esetben nagyon fontos, hogy a nemzeti és a helyi szintek döntő szerepet játszhatnak. A kettő közül egyik stratégia sem működhet főként fentről lefelé; mindkettőnek alulról felfelé irányuló stratégiának kell lennie.

6. Partneri kapcsolatok

6.1 A lisszaboni folyamat dinamikusabb végrehajtására irányuló javaslatokban különböző témák vannak kifejtve. Míg egyetlen politika vagy cselekvési terv sem lesz kulcsfontosságú, egy téma kiemelkedik. A lisszaboni stratégia hatékony végrehajtása megköveteli, hogy sok ember, kormány, hivatalok, szervezetek és az európai intézmények aktív részvételét közösségszerte elismerjék.

6.2 Pozitív formában megfogalmazva a megújuló dinamizmus egyfajta sokrétegű, „változásért vállalt partnerségtől” függ. A partnerség fogalma szemlélteti, hogy a lisszaboni célok nem felülről lefelé megfogalmazott, sem pedig a polgárok mindennapi életét érintő kérdésektől távoli célok.

6.3 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a lisszaboni stratégia végrehajtásában az egyik gyenge pont a civil társadalom szereplői megfelelő bevonásának meghiúsulása – annak ellenére, hogy a lisszaboni üzenet kifejezetten ragaszkodik ehhez a ponthoz. Ez a gyenge pont végzetesnek bizonyulhat a stratégia sikere szempontjából. Az EGSZB örül annak, hogy 2004. március 24-én az Európai Tanács a problémának a partnerségek a reformért segítségével történő megoldását helyezte. Az EGSZB hozzájárult, hogy ebből a folyamatból egy cselekvési terv benyújtásával veszi ki a részét.

6.4 Az EGSZB szándéka, hogy együtt dolgozik a tagállamok gazdasági és szociális tanácsaival és minden szociális-foglalkoztatási partnerrel, aki részt akar venni a reformok sikerét előmozdítani szándékozó civil kezdeményezések hálózatának létrehozásában.

6.5 Ez egy interaktív, decentralizált hálózat lesz, amely összegyűjti a résztvevők világhálón való elérhetőségét annak érdekében, hogy:

- közzétegye azokat a szociális-foglalkoztatási kezdeményezéseket – mind az élő, folyamatban levőket, mind az előkészítés alatt állókat –, amelyek segítik előrevinni a lisszaboni stratégia reformjait európai, nemzeti vagy regionális szinten;
- kiemelje az ezekre a területekre vonatkozó legjobb gyakorlatokat, beleértve a határokon átnyúló ügyeket is;
- megossza az emberekkel a civil társadalom szereplőinek megfelelő tapasztalatait és elemzéseit;
- konzultatív fórumokat és vitákat szervezzen a reformokról.

6.6 Az ilyen kezdeményezések elősegítése érdekében készül egy magartatási kódex, amelyet a hálózatba kapcsolódók fognak használni.

6.7 A hálózati partnerekkel közösen éves konferenciát szervezünk a tavaszi csúcstalálkozó előtti roham alatt azért, hogy begyűjtsük a civil társadalom kezdeményezéseit.

6.8 A bizottság a „partnerség a reformért” párbeszéd európai szintű fóruma kíván lenni, merítve a nemzeti és európai tapasztalatokból.

6.9 Ez a kapcsolata a nemzeti képviselő testületekkel jól megalapozott tapasztalatokat hozna, így az EGSZB hatékonyabban tudna hozzájárulni a Tanács tavaszi üléseinek éves jelentéseikhez.

7. A lisszaboni stratégia hatékony végrehajtásának előfeltételei

7.1 Miközben hangsúlyozzuk, hogy a lisszaboni reformokat össze kell egyeztetni az európai civil társadalommal, a bizottság úgy véli, hogy a lisszaboni stratégia végrehajtásához szükséges átdolgozási folyamatnak négy követelményt kell teljesítenie:

7.2 Először: a lisszaboni stratégia végrehajtását nem lehet holnapra halasztani. A nemzetközi verseny napról napra nő. Ennek eredményeként az ipar áttelepül – ez olyan jelenség, amely egyre nagyobb számú régiót és ágazatot érint, mivel az alacsony bérköltségű feltörekvő gazdaságokkal versenyeznek, amelyek alacsony termelési költségekkel és gyakran a legtöbb élvonalbeli termékkel és innovációs technológiával rendelkeznek. Nem szenvedhetnek késedelmet azok a hatékony, hosszú távú intézkedések, amelyek Európa mint üzleti helyszín versenyképességének helyreállítását szolgálják.

7.3 A lisszaboni stratégia stratégiai fogalom. Ebben az értelemben összevethető azokkal a régebbi stratégiai elvekkel, amelyeknek köszönhetően az integráció meghatározó lépésekkel haladhatott előre. Ezek esetében az Európai Bizottság és a tagállamok szorosan együttműködtek annak érdekében, hogy határidőket és pontosan meghatározott szakaszokat tartalmazó tervet dolgozzanak ki. Jó példája ennek a hatvanas évek végén a szerződéshez csatolt vámunió. Az „Európa '92” sikere szintén hasonló terv eredménye volt. A monetáris unió is példa a sikeres cselekvésre. Az említett esetekben vagy a közösségi módszer követése volt sikeres – mint a vámunió és az „Európa '92” projekt esetében –, vagy a tagállamok közötti pozitív együttműködés tette lehetővé a sürgető célkitűzések – például a GMU-részvétel – elérését. A probléma az, hogy jelenleg a fenti két megközelítés egyike sem alkalmazható. A kielégítő előrehaladás teljes mértékben a politikai akarat függvénye.

7.4 Másodszer: a lisszaboni stratégia nem lehet sikeres nemzetközi szabályok nélkül. Az európai munkaadók és dolgozók nem kívánják a zabolátlan versennyel birkózni, és beleszúzni egy ellenőrizetlen költségcsökkentési spirálba, amely nincs tekintettel az egészségre, biztonságra, szociális és környezeti folyamatokra, a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődésre. Ennélfogva a lisszaboni reformok csak akkor lehetnek sikeresek, ha az unió párhuzamosan nyomást gyakorol a Világkereskedelmi Szervezet (WTO), a Nemzetközi Valuta Alap (IMF), a Világszervezet Szellemi Termékek Védelmére (WIPO), a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) és más nemzetközi szervezetek hatáskörén belül abba az irányba, hogy egy tisztességesebb és hatékonyabb szabályokkal működő globalizációs keret jöjjön létre. Elengedhetetlen, hogy egy nemzetközileg elismert tájékoztató keretdokumentum készüljön a versenyképességről, amely felöleli a versenyre, a biztonságra, a minőségi szabványokra, a szociális jogokra, a gyermekek védelmére, a környezetvédelemre és a szellemi tulajdonra vonatkozó minimális szabályokat. Nem valószínű, hogy ilyen biztosítékok nélkül el lehet nyerni az európai közvélemény támogatását.

7.5 Harmadszor: a lisszaboni stratégia végrehajtása nem szabad, hogy szemben haladjon az EU társadalmi modelljével – annak kockázatát vállalva, hogy megöli a beteget, akit meg kellene gyógyítani.

7.5.1 Nagyon fontos lecsillapítani a reformok mértékével és társadalmi költségeivel kapcsolatos félelmeket. Az emberekben tudatosítani kell, hogy ezek a reformok elengedhetetlenek az európai fejlődési modellnek mint a nyitott gazdaság egyik részének a fenntarthatóságához. A lisszaboni stratégia legfőbb célja kell, hogy legyen az európai szociális modell életképességének folytatólagos biztosítása, amelyhez polgáraink annyira kötődnek, amint az kifejeződik az Alapvető jogok chartájában, ugyanakkor összeegyeztetni ezt a modellt a versenyképesség követelményeivel.

7.5.2 A lisszaboni stratégiának a környezeti megfontolásokat is teljes terjedelemben napirendre kell tűznie. A 2001-ben Göteborgban vállalt kötelezettségek világosan megerősítik és

felnagyítják a Lisszabonban kifejezett vágyat arra, hogy a versenyképes gazdaságot összebékítsék a jó életminőséggel.

7.6 Negyedszer: világos, hogy a lisszaboni stratégia sikere függ az erősebb európai, nemzeti és regionális partneri kapcsolatokról mind az államok között, mind azok és a szociális-foglalkoztatási érdekcsoportok képviselői és a szociális partnerek között. A lisszaboni stratégia végrehajtásának első pár évében túl sok állam mulasztotta el teljes körűen bevonni a szociális partnereket a reformok kereteinek megteremtésébe és végrehajtásába, mindössze konzultáltak velük és néha megemlégették őket az éves eredmény-jelentésekben. A lisszaboni célkitűzés elérésére hátralevő öt évben nem szabad megismétlődniük ezeknek a mulasztásoknak. A célt nem tudjuk elérni a civil társadalom tájékoztatása, ébrentartása, bevonása és valós mozgósítása nélkül.

8. Az EGSZB nyolc prioritási javaslata a lisszaboni stratégia végrehajtásának hatékonyabbá tételére

Az elvégzett elemzés és a kiterjedt konzultációk alapján az EGSZB az alábbi javaslatokkal kíván válaszolni az Európai Tanács felkérésére:

8.1 Nagyobb felelősség a tagállamok részéről

8.1.1 A tagállamok kormányainak világosan és aktívabban vállalniuk kellene a felelősséget a lisszaboni stratégia napirendjén lévő munka végrehajtásáért. Elengedhetetlen, hogy a stratégiának a tagállamok, kormányaik és nemzeti parlamentjeik is „gazdái” legyenek. A tagállamoknak pontos tervet kellene készíteniük, amely tartalmazza a lisszaboni célkitűzések elérése érdekében a végrehajtás-ellenőrző csúcstalálkozókon javasolt akciókra vonatkozó időkereteket.

8.1.2 El kell ismerni a lisszaboni stratégiát annak, ami: egy nagyra törő tervnek, amely egy virágzó, jóléti, versenyképes, szociálisan befogadó és a környezeti vonatkozásokkal kapcsolatban nagyfokú tudatossággal rendelkező európai társadalom építéséről szól. Ennek alapján elengedhetetlen, hogy aktívabb legyen a kommunikáció a szociális partnerekkel és a szervezett civil társadalommal. A lisszaboni stratégiát túlzott mértékben tartják kizárólag gazdasági tervnek.

8.1.3 A nyílt koordinációs módszert hatásosabbá kell tenni: az éves összehasonlító elemzésnek részletesebbnek kell lennie, és a tagállamoknak világosabban be kell mutatniuk, ha szervezeti vagy más akadályok állnak az együttesen elhatározott célkitűzések elérésének útjában.

8.2 A növekedés és a kohézió megerősítése

8.2.1 A stabilitási és növekedési egyezményt a növekedés és a termelékenységfokozás olyan eszközévé kell fejleszteni, amely a stabilitási célkitűzésekre összpontosít az egyes évek helyett teljes gazdasági ciklusokon keresztül. Egy feszültségektől mentes, vegyes makrogazdasági politikára van szükség a kereslet támogatásához.

8.2.2 Az EKB-nak jobban figyelembe kell vennie döntései szélesebb körű gazdasági hatását, és az infláció ellenőrzése kényszerének alárendelten támogatnia kellene a lisszaboni célokat.

8.2.3 A tagállamok közötti (és azokon belüli) gazdaságpolitikák összehangolása során a kormányoknak teljesítménycélokat kell kitűzniük, és figyelemmel kell kísérniük a fő jelzőszámokat az eredmények bemutatása céljából.

8.2.4 A kohéziós politikákat úgy kell megtervezni, hogy azok aktívan erősítsék meg a versenyképesség területén elért javulást, amely ennek fejében segít majd csökkenteni a jövedelmekülönbségek nagyságrendjét mindenütt a közösségben. A kohéziós politika részeként el kell fogadni egy, az állami támogatások felhasználásának elfogadható gyakorlatát rögzítő kódexet is.

8.3 A belső piac hatékonyabb megvalósítása

8.3.1 Különleges figyelmet kell szentelni a most 25 tagállamúra bővült belső piac megvalósítására vonatkozó napirendnek. Az Európai Bizottságnak a lisszaboni stratégia éves értékelésében szerepeltetnie kell egy részletes beszámolót a még nem teljesített végrehajtási kérdésekről.

8.3.2 Az egységes piacra vonatkozó számos intézkedés már régen esedékes, és rögtön el kell azokat fogadni, úgy mint: **az egységes piacon belüli kettős adóztatást megszüntető szabályozást**; az egyszerű, hatékony és ésszerű árú közösségi szabadalomhoz való azonnali hozzájutás lehetőségét; és a szolgáltatások valódi belső piaca véglegesítésének újra napirendre tűzését.

8.4 Az innováció és a minőség támogatása

8.4.1 Az EBB-nek és az EBA-nak úgy az állami, mint a magánszektor támogatói révén fokozni kellene az innovációs befektetési projektek és programok megtervezésével, prioritásuk és szerkezetük meghatározásával kapcsolatos tevékenységeit az Európai Bizottsággal és a tagállamokkal együttműködésben. Az EBA-nak továbbra is a nagy ütemű növekedés és az innovatív KKV-k szükségének kérdésével kellene foglalkoznia a kockázati tőkével és a KKV-k mandátumával kapcsolatos tevékenysége, valamint az EBB által finanszírozható lehetőségek nagyobb mértékű támogatása révén.

8.4.2 A minőség (árak, szolgáltatások, szabályozás, kormányzás, foglalkoztatás, szociális viszonyok és a környezet minősége) fogalma nagyon lényeges a stratégia végrehajtása szempontjából, és a nemzeti és uniós szinten készített éves eredményértékelések elengedhetetlen részét kell képeznie.

8.5 A szociális politika átdolgozása

8.5.1 El kell ismerni a szociálpolitikát a versenyképesség és a termelékenység előfeltételének és fordítva. Aktualizált szociálpolitikai tervet kell kidolgozni a kibővített Európai Unió számára. Ezt a fenntartható szociális fejlődés chartájának formájában kellene megvalósítani, amely a szociálpolitika kulcskérdéseit és a polgárok alapjogait foglalná magában.

8.5.2 A szociálpolitika négy területe különösen fontos a versenyképesség elősegítése céljából: a foglalkoztatáspolitikai, az idősebbek részvétele a munkában, a szociális betagozódás aktívabb elősegítése és az egészségügy, amely magában foglalja az egészség, a szociális védelem és a környezet viszonyát. Új kezdeményezésekre van szükség mindezekben a területeken, amelyekhez az EU, a nemzeti kormányok és a szociális partnerek közötti szoros konzultáció társul.

8.5.3 A tudásalapú társadalom építése nagy léptékű erőforrásokat igényel mind alapszinten, mind a további oktatási és képzési szinteken. Az élethosszig tartó tanulást – bár már terjed minden tagállamban – tovább kell fejleszteni, beleértve az élethosszig tartó tanulást a felsőbb szinteken. A szociális partnerekkel konzultálva az Európai Bizottságnak fel kell tárnia annak lehetőségeit, hogy létrehozunk egy egész Európára érvényes chartát az élethosszig tartó tanulásról, amely magában foglalná a választható pénzügyi lehetőségeket is.

8.5.4 Az EU-nak aktívabb bevándorlási politikát kellene kialakítania, amint az a tamperei és a thesszaloniki Európai Tanács következtetéseivel összhangban. Demográfiai, gazdasági és szociális okokból az EU-ba irányuló bevándorlás az elkövetkező években továbbra is fontos kérdés marad. A lisszaboni stratégia szerint az EU-nak a következőkkel kell rendelkeznie: átlátható jogi szabályozással a legális bevándorlók fogadására, a bevándorlási politika és a foglalkoztatási stratégia közötti megfelelő koordinációval, valamint új integrációs és a diszkrimináció elleni harcra irányuló politikával.

8.6 Az állami és a magánszféra együttműködésének támogatása a kutatás területén

8.6.1 Mind az alap-, mind az alkalmazott kutatás a tudásalapú társadalom fő pillérét alkotja. Mind az EU vállalatai, mind a kormányai le vannak maradva a kutatásra költendő több forrásra vonatkozó cél elérésében. Több forrást lehet előteremteni a magán- és az állami szektor közötti kutatási partnerség segítségével. Európának aktív politikát kell folytatnia, hogy magához vonzza a külföldi kutatókat és, hogy visszahódítsa az EU-n kívüli dolgozó európai kutatókat is.

8.6.2 Az Európai Bizottságnak be kell nyújtania egy, a kutatásba történő beruházások növelésére, az uniós és a nemzeti programok a jobb összehangolására és egy Európai Kutatási Tanács létrehozására vonatkozó tervet.

8.6.3 Az Egyesült Államokkal összehasonlítva az Európai Unióban nem hatékony és lassú a kutatásból eredő tudás hasznosulása az iparban. Az Európai Bizottság nyújtson be egy konkrét tervet olyan intézkedésekre, amelyek előmozdítják a tudásnak az iparban történő alkalmazását.

8.6.4 Különösen a kis- és középvállalkozásoknak van szükségük arra, hogy hozzáférjenek a kutatáshoz, és hogy támogatást kapjanak a fejlett műszaki megoldások bevezetéséhez. Az Európai Befektetési Banknak az Európai Bizottsággal együtt utakat és módokat kell kialakítania, amelyekkel tovább tudja támogatni a tudásnak ezt a továbbadását.

8.7 A környezet aktívabb védelme

8.7.1 A lisszaboni stratégia egy harmadik pillérre, a környezeti dimenzióra is épít. A környezetbarát technológiák fejlesztését aktívabban kell támogatni. Bővíteni kell az együttes állami-magán erőfeszítéseket az energiaellátás és a szállítás területén. Hosszabb távon a környezeti ágazat révén jelentős szinergiahatások érhetők el.

8.7.2 A fenntartható fejlődés szükségképpen integráns része a lisszaboni stratégiának az elkövetkező öt évben, azonban a lisszaboni stratégián messze túlnyúló időperspektívával. A fenntartható fejlődés módosított stratégiájának konkrét intézkedéseket kell tartalmaznia, amelyek összeegyeztethetők a lisszaboni stratégia második felével.

8.8 A lakosság támogatásának megnyerése

8.8.1 Adjuk vissza a lisszaboni stratégiát Európa polgárainak! A szervezett civil társadalomnak és a szociális partnereknek világosabb és iránymutató szerepet kell játszaniuk a lisszaboni stratégia végrehajtásában. Az EGSZB teljes mértékben támogatja az ezzel kapcsolatban az Európai Tanácsban elhangzott nyilatkozatokat.

8.8.2 Ha a lisszaboni célkitűzéseknek valóban elérhetőeknek kell lenniük, az Európai Uniónak egy koherens, dinamikus és előremutató megközelítést kell ajánlania mind az uniós célkitűzései, mind az intézményi dinamika tekintetében. Mint

ezeknek a céloknak a lehető legfontosabb bemutatása, az új Európai Alkotmányt létrehozó szerződés meggyőző magyarázatot igényel, amelyet elfogadnak a tagállamok, és amely elnyeri Európa polgárainak támogatását.

8.8.3 Az EGSZB szerint egy „új stílusú” lisszaboni folyamat tanulhatna az „Európa '92” esetében már bevált módszerekből. Ha a jelenlegi gyakorlatot vesszük alapul, akkor ez azt jelenti, hogy a gazdaságpolitikai irányokról, a belső piacról, a foglalkoztatottságról és a lisszaboni stratégiáról szóló jelentések olyan egységes progresszív programban öltenek formát, amely pontos határidőket is tartalmaz. A program világosan meghatározza, hogy az egyes akciókat mely döntéshozatali folyamat révén mely szervnek kell intéznie (Európai Bizottság, Tanács, Európai Parlament, tagállamok), és azt is, hogy mikor.

8.8.4 Nemzeti szinten nagyon fontos szerepet játszhatnak a gazdasági és szociális tanácsok a szociális partnerekkel és a különböző civil társadalmi szervezetekkel együtt. A lisszaboni stratégia végrehajtása igen különleges szerepet adhat ezeknek a tanácsoknak.

8.8.5 Uniós szinten az EGSZB kész arra, hogy aktív felelősséget vállaljon a lisszaboni stratégia végrehajtásának és utólagos ellenőrzésének támogatásában, szorosan együttműködve a szociális partnerekkel és az európai szintű civil szervezetekkel.

8.8.6 Tájékoztassuk Európa polgárait a lisszaboni stratégiáról! Hangsúlyozni kell a stratégia végső célkitűzéseit: egy versenyképes, virágzó és jóléti Európa építése a környezetvédelmi kérdések tudatos vállalásával. Soha nem lehet majd sikeresen végrehajtani a stratégiát a polgárok aktív bevonása nélkül. Az EGSZB hajlandó arra, hogy aktívan hozzájáruljon ehhez a tájékoztatási erőfeszítéshez.

8.8.7 A lisszaboni stratégia végrehajtása az uniós szintű és nemzeti szintű politika világos koherenciáját igényli. A stratégia három pillére a szinergiahatások egyedülálló esélyét kínálja mind a gazdasági, szociális, mind pedig a környezeti feltételek terén. Hozzuk újra működésbe a lisszaboni stratégia folyamatát – a közös politika koherenciája szerinti három pillérrel.

Brüsszel, 2004. október 27.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Anne-Marie SIGMUND